

DAGBOEK BEVRIJDINGSDAGEN TUINDORP VREEWIJK ROTTERDAM

28 april 1945 – 9 juli 1945

Door: Willem Nieuwenhuijze
Lange Geer 93, Rotterdam

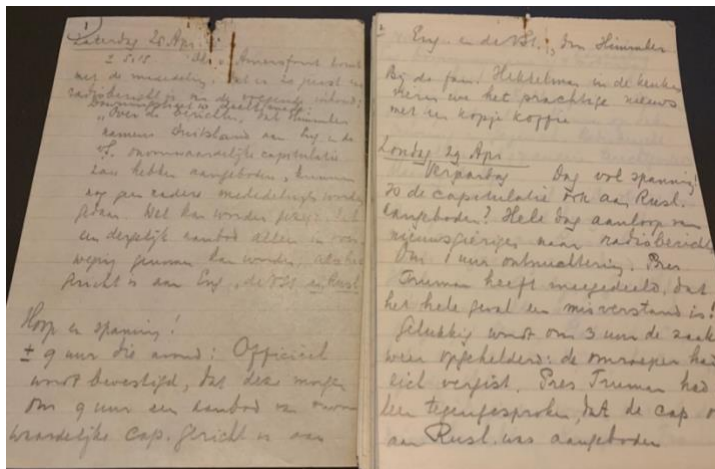
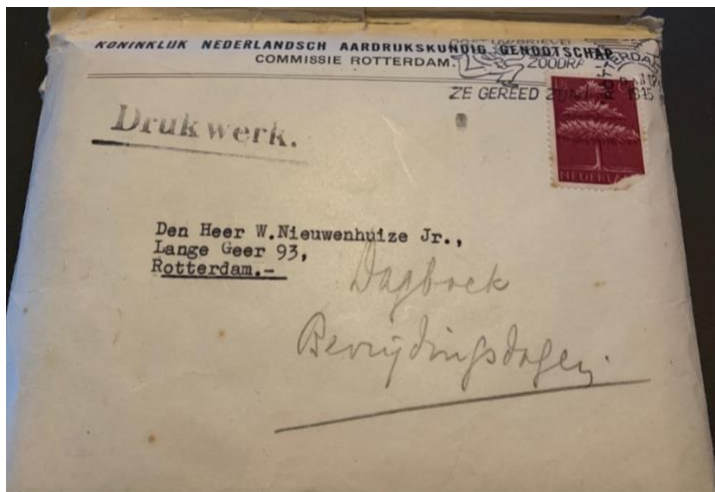

Inleiding

Tijdens de laatste oorlogsdagen is mijn Opa, Willem Nieuwenhuijze, begonnen met het bijhouden van een dagboek. Mijn Opa en Oma woonden op de Lange Geer op Tuindorp Vreewijk. Beide werkzaam (geweest) in het onderwijs evenals de zus van mijn Oma, Tante Jenny die met haar moeder, Omoe, op het Maarland woonde. Mijn vader (Frans) was tijdens de hongerwinter vertrokken naar familie in Drenthe. De brieven die mijn Opa en Oma en Tante Jenny naar hem schreven zijn door mijn vader 30 jaar geleden uitgewerkt in een heel interessant document "Brieven uit de Hongerwinter".

In dit dagboek beschrijft mijn Opa de laatste dagen van de oorlog en de eerste maanden na de bevrijding. Indrukwekkend en ontroerend. In deze Corona-tijden kun je je opeens beter inleven in de emoties van deze historische dagen.

Jenny Nieuwenhuijze
Weesp, 27 april 2020

Zaterdag 28 April

± 5:15 Dhr. van Amersfoort komt met de mededeling dat er zojuist een radiobericht is van de volgende inhoud:

Downingstreet 10 deelt mede:

“Over de berichten dat Himmler namens Duitsland aan Eng en de VS onvoorwaardelijk capitulatie zou hebben aangeboden, kunnen geen nadere mededelingen worden gedaan. Wel kan worden gezegd dat een dergelijk aanbod alleen in overweging genomen kan worden als het gericht is aan Eng., de VS en Rusland.”

Hoop en spanning!

± 9 uur die avond; officieel wordt bevestigd, dat deze morgen om 9 uur een aanbod van onvoorwaardelijke capitulatie gericht is aan Eng. En de VS, door Hummpler.
Bij de fam. Hekkelman in de keuken vieren we het prachtige nieuws met een kopje koffie.

Zondag 29 April

Verjaardag (van Gees). Dag vol spanning. Is de capitulatie ook aan Rusland aangeboden? Hele dag aanloop van nieuwsgierigen naar radiobericht. Om 1 uur ontzuivering. Pres. Truman heeft meegedeeld dat het hele geval een misverstand is! Gelukkig wordt om 3 uur de zaak weer opgehelderd: de omroeper had zich vergist, Pres. Truman had alleen tegengesproken dat de cap, ook aan Rusland was aangeboden.

Nieuwe sensatie: een groot aantal Eng. Bommenwerpers (4-motorige Lancasters) dreunen heel laag over ons heen. 't Zijn de voedselbrengers. Opwinding op straat. Mensen op daken, gewuif en gejuich. Radiobericht: Mussolini met 17 anderen terechtgesteld

Maandag 30 april

Is de vrede er al? De strijd om Berlijn is uiterst hevig. Maar van capitulatie aan Rusland horen we niets. Goering zou dood zijn. Hitler is in Berlijn, Goebbels ook. We verwachten algemeen dat morgen, 1 Mei, Stalin de capitulatie zal aankondigen als knaleffect op de 1^e Mei.

Sinds gister worden overal de nieuwsberichten (Kompas, Trouw) openlijk aangeplakt. Erg belangrijk punt is de winkel van Bruinessen.

Dinsdag 1 Mei

Spanning stijgt voortdurend. Geen nieuwe berichten over capitulatie. Stalin komt ook niet met schokkende mededeling. Onze verwachting over 1 mei komt niet uit dus.

Woensdag 2 mei

Vroeg in de morgen horen we al: Hitler is dood, Adm. Donitz is zijn opvolger. Deze vecht door tegen Rusland en als ze hem daarin hinderen, ook tegen Eng. en VS.

Teleurstelling! Geen vrede dus. Hoe zal Duitsland de strijd echter kunnen voortzetten? Berlijn is gevallen. Eng, Am. En Russen hebben elkaar bereikt op verschillende punten.

Goebbels is dood: zelfmoord. Daar gaat het systeem!

Donderdag 3 Mei

Allemaal radioberichten zonder dat ene, waarop we juist zitten wachten. Maar we voelen: de vrijheid is op mars en niets zal haar tegenhouden.

Vrijdag 4 Mei

Drullerige, sombere dag. Koud en onaangenaam weer, zoals de hele week al. Op school hebben we, om de kou, maar lessen van 1 kwartier,

De hele dag totaal geen nieuws, De stemming bij de mensen zakt. Zelfs geen klopjes op de muur na Radio Oranje.

's Avonds tegen 9 uur. Ik vervul mijn huishoudelijke plicht van aardappelschillen. Opeens komt Schouten in de deur met de mededeling: Radio Herrijzend Nederland heeft medegedeeld dat de D- troepen in Ned. Gecapituleerd hebben met ingang van morgenochtend 8 uur. We vertrouwen het nog niet, Maar terwijl we op de voorstraat staan, vertellen voorbijgangers ons 't heuglijk nieuws ook. Coppij komt op de fiets aan, om te vragen, of het waar is. Onze radioberichtgever, buurman Amersfoort, heeft juist niet geluisterd, omdat er toch geen nieuws was.

De drukte op straat wordt groter. Ieder is vol van 't nieuws. Daar gaat de eerste vlag; 't is bij Dr. Oudkerk. Vrede! Vrede!

We kunnen 't nog niet geloven. De straat wordt steeds voller. Waar komen al die mensen zo gauw vandaan? De vlaggen komen tevoorschijn, links en rechts. Ieder geeft oranje of rood-wit-blauw op. Handen worden gedrukt. Vreugde en ontroering overal.

De blijdschap uit zich in wilde hospartijen. Vrede! Vrede! De nachtmerrie is voorbij. 't Is vrede. Niemand stoort zich meer aan de klok. Lak aan de moffen nu!

We nodigen de Amersfoorts op een kopje koffie: de radioman heeft dat wel verdiend.

We slapen onrustig die nacht.

Zaterdag 5 mei

Al om half 6 op. Zouden de Engelsen er al zijn? Niets te merken.

De vlag gaat uit om 8 uur. Dat is immers het officiële uur der capitulatie.

Maar de Eng. komen nog niet. Ontnuchtering is er in de loop van de ochtend: de commandant der Binnenlandse Strijdkrachten waarschuwt tegen demonstraties, ook tegen vlaggen. De Duitsers weten nog niets van capitulatie. Dreigen op te treden.

Politie komt langs de huizen om de mensen aan te raden de vlaggen binnen te halen. We volgen die raad op.

In de stad wordt gepatrouilleerd.

's Morgens bieden we aan v. Amersfoort gezamenlijk met de burens (Schouten Hekkelman, Hoogkamer) en Omoe en Jenny een ruiker tulpen aan als waardering voor het radionieuws in moeilijke tijden. Hij gaat op straat even in de kring en we zingen een "Lang zal hij leven".

Dat we de moffen nog niet kwijt zijn merken we om een uur of 6. Een groepje mensen staat, als gewoonlijk, de berichten bij Bruinessen te lezen. Een mof.

Later hoorden we dat het een voormalig Nederlander was uit de Meiendaal, stapt van zijn fiets en gelast een paar jongens onder bedreiging van zijn revolver, de blaadjes af te scheuren. Ze

gaan er vandoor, Een van hen gaat een openstaande deur van het huis van Thijssen binnen gooit die achter zich dicht, Heel spektakel van de mof. Hij wil binnen en schiet eenvoudig door de deur heen. De hele opschudding leidt tot niets. De mof trekt tenslotte weg. De stemming bij de mensen zakt tot het vriespunt. Zijn we nu bevrijd of niet? En waarom komen de Engelsen niet?

Zondag 6 Mei

Mogen we nu vlaggen? Aan de Randweg waagt met het erop. Wij volgen. Kerkgangers komen voorbij, volop met oranje.

Zouden de Engelsen nu komen? Allerlei tegenstrijdige berichten en geruchten: de Eng. zouden al in de Dordt zijn. Anderen zeggen: op Kralingen. De opwinding op straat neemt toe. In de middag worden vele moffenmeiden gemillimeterd en in triomf van de opgeschoten jeugd naar het politiebureau Sandelingsplein gebracht, Een lied is er heel gauw bij (op de wij van: overal, overal, waar de meisjes zijn)

Kale kop, kale kop

Met een hakenkruis (variant: In de maneschijn, in de maneschijn)

Met een hakenkruis

Kale kop, kale kop

Met een hakenkruis

Er bovenop

Dezelfde mof van gister is weer in actie, nu tegen het vlaggen. Hij laat aan ieder weten dat hij niet capituleert; hij heeft munitie genoeg en vecht door, desnoods hij alleen tegen heel Europa. Hij dwingt de oude heer Bertram op de Randweg (die met de handen omhoog voor deze snotneus niet staan) zijn vlag in de halen.

Maar nu is 't genoeg. Een paar Binnenlandse Strijders naderen met de stan-gun. De held gaat er vandoor, Een poosje later is hij opgepakt.

Tegen de avond vergrijpt de jeugd zich aan het huis van Mw. Muis tegenover ons, een beruchte aanbrenghster en moffenvriendin. De ramen gaan er volkomen aan, sponningen inclusief.

's Avonds staat voor het huis van de fam. Lam, Maarland hoek Klaphek een afdeling van de Binnenlandse Strijders opgesteld, zwaarbewapend. Aan het onophoudelijke schieten horen we later dat er flink gevochten wordt. 't Is bij de tunnel hebben we later gehoord. "Hollandse" SS verzet zich daar tegen de capitulatie. Door de Binnenlandse Strijders, samen met goedwillende moffen, worden ze verdreven. Maar er moeten slachtoffers gevallen zijn,

Maandag 7 Mei

Nog geen Canadezen. Op de radioberichten kunnen we niet aan. Gister heette het dat de 49^e Britse Divisie ons vandaag zou komen bevrijden; nu zullen er Canadezen komen en pas morgen. We kunnen er geen touw meer aan vastknopen. Afwachten maar.

Om 8 uur fiets ik 's morgens naar de Bergsingel. Bij de bruggen een wonderlijke vertoning: de Koninginnebrug helemaal bewaakt door de N.B.S. in hun blauwe overalls; zwaarbewapend met de beroemde Amer. Stengun. De Maasbrug aan de kant van de v.d. Takstr. Ook door hen

bewaakt. Aan de overkant staan de moffen nog op post met hun geweren. De Rechter Maasoever in dus blijkbaar nog niet helemaal vrij. Toch wordt er druk gevlagd. Prachtig gezicht. Ook op de ruïne van de St Laurens staat de grote Oranjevlag. Het Stadhuis vlagt nog niet.

Directeur De Glopper is niet op school; hij blijkt een actief Binnenlandse Strijder; heeft die nacht meegeholpen bij de bezetting van de brug.

Korte herdenkingsplechtigheid in de gymzaal. Hollaar spreekt. We zingen het Wilhelmus, De school blijft deze week gesloten.

De hele dag weer grote opschudding op straat met "moffenmeiden".

's Avonds wandelen we over Brink en Dreef. Op de Brink is een vrijheidsboom opgesteld met vrijheidshoed. Aardige versiering.

Dinsdag 8 Mei

De radio vertelt, dat de Canadezen nu hier komen vandaag.

Met het prachtige weer drommen de mensen op straat. 's Middags ga ik met buurman Hekkelman naar de eerste vrije en openbare vergadering in het vrije Rotterdam. 't Is in de Beurs. Jammer dat burgemeester Oud er niet kan spreken (hij heeft een belangrijke conferentie met Commandeur-Generaal Faulkes). Er spreken nu mr. K.P. v.d. Mandele en mr. H. Willemse. Ze betuigen hun vertrouwen in de toekomst van Rotterdam, dat wel zwaar geteisterd is maar niet onherstelbaar,

Nu zijn de Canadezen er toch werkelijk. Vanmorgen heb ik er al een paar gezien in hun kleine auto'tjes. Nu zijn er veel meer. Op de Coolsingel worden ze omringd door enthousiaste meisjes, die hun om handtekeningen vragen.

De moffen bij de brug zijn nu toch heus weg. Een opluchting! Ook, dat de 'vogelkooitjes'. Op de bruggen nu leeg zijn.

's Avonds zien we op de Groene Hilledijk bij het Postkantoor de grote stroom Canadese vrachtauto's binnenkomen. Honderden jongens en meisjes maken de rit mee. Ze zitten er bovenop, hanger eraan, puilen eruit.

Luide toejuichingen. Waar maar een Canadees zich vertoont, breekt het gejuich los.

Op 't Maarland hevige opschudding: Henny & Aart Pakker zijn, in Canadees uniform, thuisgekomen! Vorig jaar Augustus zijn ze in Normandië bevrijd en hebben toen dienst genomen.

Om 10 uur groot vreugdevuur op de Brink. Het opgezamelde verduisteringspapier, karrenvol, gaat eraan. De feestvreugde is groot. Een dichte menigte, oud en jong, is getuige van het feest.

Aan de overkant van de Leede, tegen de kant, hebben honderden een plaatsje gevonden.

Gemeenschappelijk gezang van volksliederen.

Het geweldige vuur levert een fantastisch schouwspel op. De vreugde stijgt ten top, als een groot stuk karton vertond wordt met de portretten van Hitler, Mussert met het bijschrift: Een in leven en in sterven!

Daar gaan ze onder donderend gejuich het vuur in.

Een mooie avond!

Woensdag 9 Mei

Het blijft schitterend weer.

Op de Groene Hilledijk is het een voortvarende drukte, vooral bij het Politiebureau en het gebouw van de Velo wasmachines. In dit laatste is een afdeling van de N.S.B. gevestigd. Veel vertoon van wapens. Grote belangstelling van het publiek voor de landverraders die hier bezig zijn matjes te kloppen.

Bij het Politiebureau stopt een grote gele autobus van de tram met een aantal NSB-ers als gevangenen onder zwaarbewapend geleide. De eerste, die er uitstapt, is een klein mannetje met een lichte regenjas, koffertje in de hand: Dr. Werther, onze directeur. Hij ziet er erg timide uit en is zijn gewone bravoure volkomen kwijt.

Van Wiskerke hoorde ik, dat hij nog een poging tot ontvluchting gedaan had, ondanks zijn schriftelijke belofte het niet te doen. Hij was op straat door Jan Ris gezien; die vond het verdacht en was met zijn vaders auto hem achternagegaan. Bij de arrestatie droeg Werther een rood-wit-blauw strikje!

Na de middag zagen we nog verscheidene landverraders het Politiebureau binnenbrengen, met de handen in de nek.

Om kwart over 8 luisterden we naar Radio oranje, bij Dhr. Oudkerk, waar 2 luidsprekers buiten hangen. Er weer gesproken over de betekenis van de verpletterende nederlaag, die de Duitsland geleden heeft. Goering blijkt nog niet dood te zijn. Hij is door de Amerikanen gevangengenomen in Tirol.

Er zijn weer vrije kranten: Voorwaarts (dat nu Het Vrije Volk heet), Parool, Maasbode. Een lust om weer eens een krant te lezen, die je vertrouwen kunt. De NRC, is er niet; mag natuurlijk niet verschijnen om zijn houding tijdens de bezetting.

Laat in de avond vlammen nog overal de vreugdevuren op. Er is harmonikamuziek, er wordt gezongen en gedanst.

We lopen langs de fa. de Lange op de Dreef en horen, dat de man van Jo, Gijs Bijlo, vandaag na een avontuurlijke en gevaarlijke reis onverwachts uit Duitsland is thuisgekomen. Hoeveel verrassingen zullen er de eerste tijd volgen? Hoeveel ook zullen lange tijd en voorgoed vergeefs blijven uitzien?

Donderdag 10 Mei

Net als 5 j. geleden is het nu stralend zomerweer. Bloeiende sering, goudenregen en meidoorns zoals toen. Wat heeft de wereld sindsdien beleefd! Hoe mogen we het zegenen dat niet de Barbaren uit het Oosten deze verschrikkelijke oorlog gewonnen hebben. Zullen ze nu voorgoed hun les hebben geleerd?

Na de middag zagen we in de school aan de Hillevliet (door bemiddeling van Theo de Lange, die er bewaker is) een aantal gevangen landverraders; evenwel niet de beruchte beul van Vucht, die verschrikkelijke bewaker van het concentratiekamp daar. Honderden hebben aan hem de gruwelijkste behandeling te danken.

Merkwaardig is de honger naar kranten. 's Avonds werd op de Gr. Hilledijk weer Het Parool verkocht. De mensen vochten er letterlijk om. Of ook onze zucht naar betrouwbaar nieuws in deze jaren levendig gebleven is!

Bij de radio van Dhr. Oudkerk luisterden we naar een herdenking van de 10^e Mei. We leven als 't ware nog in een droom. Pas geleidelijk dringt het tot ons door, dat het gruwelijke Duitse monster inderdaad verslagen is.

Er waren vanmiddag extra bulletins van 'De Waarheid' (communistisch). Er zou nu werkelijk voedsel komen.

Per dag per persoon: 48 g vet, 100 gr kaas, 100 g boter, 100 g vlees, 200 g brood, 200 g bloem, 16 a 20 g eierpoeder, haast te mooi om waar te zijn! Mannen en vrouwen zouden 40 sigaretten krijgen. Het was het gesprek van de avond. Overal hoorde je de mensen erover praten; merkwaardig genoeg vooral over de sigaretten.

Vrijdag 11 Mei

We hebben Frans een dikke brief geschreven en deze op het kantoor van Vliet en van Dulst aan de Dreef gebracht. Daar zorgt een padvinders organisatie voor verzending. Mogelijk is de brief in enkele dagen over. Misschien ook kunnen wij dan van Frans bericht krijgen.

Bij de fam. Wiskerke hoor ik dat Werther woensdagavond weer op vrije voeten was, maar 's nachts opnieuw was gearresteerd. Hij had blijkbaar zijn radde tong als zijn scherpste wapen gehanteerd!

Hoe zit het met het voedsel? Het bericht van gisteravond vertrouwen we niet erg meer. 't Was ook te mooi!

's Avonds hebben we een jeugddemonstratie op de Brink bijgewoond. Wat is dat pleintje met zijn bloeiende kastanjes daar mooi geschikt voor! De hele jeugd deed mee, ongeacht geloof of politiek. Goed zo! Er werd gezongen en gedanst. De Stem des Volks bracht oude bekenden die ons nu dubbel aangrepen. Bijzonder trof ons "Morgenrood". Heerlijk om deze liederen nu weer vrij en onbekommerd te kunnen zingen en aanhoren. Het slot van de avond was een fakkeldans met aardige lichteffecten.

Deze heerlijke zomerse avond met een stralend heldere hemel, die langzamerhand verdonkerde, liet een diepe indruk achter. Een werkelijk bevrijdend gevoel kreeg je tussen deze vrolijke, vrije jeugd, die op zo'n beschaafde manier wist feest te vieren. Hierbij voelde je het diepe verschil tussen de kudde mentaliteit, die de moffen hier wilden instampen, en onze democratische vrijheid in gebondenheid aan zelfgewilde wetten.

Een mooie avond!

Zaterdag 12 Mei

Poëzie en proza! Ik sta eerst een tijdje in de rij bij Stehouwer, waar sla te krijgen is. Daarna hout gezaagd en gehakt voor het generatortje. Vroeg gegeten, want er is vanmiddag Avond-H.B.S. Op de fiets erheen. Dat durven we nu weer! Tot dusver moest je altijd vrezen dat de moffen hem zouden stelen.

Geen les, Vergeefse reis dus. Maar aan de Heemraadsingel zien we het autopark van de Canadezen en aan de Westersingel een tentenkamp. Leerzaam! Als je de uitrusting van deze knapen ziet, begrijp je, dat Duitsland deze oorlog verliezen moest.

Om 4 uur naar het Afrikaanderplein. Demonstratie, zanghulde, defilé voor de burgemeester. Burgemeester Oud spreekt. Sympathieke figuur! Ook de militaire commandant van Rotterdam, Kolonel van Leeuwen is aanwezig en spreekt. Van belang is wat hij zegt over de voedselvoorziening. We moeten nog een moeilijke 14 dagen door, maar met behulp van onze bondgenoten zal alles beter worden.

Samenzang onder leiding van Mevr. Grimberg-Huyzer. Op die momenten voel je nu pas goed je vrijheid.

In de late avond zitten we met de tuindeuren open en de carbidlamp aan. De verduistering is immers opgeheven! Een vliegtuig komt over, met de lichten aan. Hoe is alles veranderd!

Zondag 13 mei

Stralende zomerdag! Ik betrap me telkens op de gedachte dat het lijkt, of er helemaal geen oorlog is geweest! Ons vredige Tuindorp is helemaal ongeschonden, is als vanouds een gezegend plekje in Rotterdam.

De winkels zijn vandaag open om de voedselpakketten uit te reiken. Ik haal de onze om 12 uur: bacon, eierpoeder, chocola. Een weelde! Alles van de beste kwaliteit, zoals wij het trouwens voor de oorlog ook gewend waren. 't Is duidelijk waarom onze vrienden en niet de moffen deze oorlog moesten winnen. Je hoeft maar alleen naar de uitrusting, de auto's, het eten te kijken. De bewapening is natuurlijk naar evenredigheid! Ons valt ook het ongedwongen optreden van de Canadezen in hun eenvoudige khaki-uniformen op. Helemaal niet dat protserige gedoe van de moffen met hun luidruchtige opgeblazenheid.

Er is op deze zondag een druk vertier op de straten van auto's (militaire en burgerlijke) die voorbijrijden hoog opgetast met grote blikken biscuit. Er wordt dus blijkbaar met zorg aan de voedselvoorziening gewerkt.

De toekomst begint er wat rooskleuriger uit te zien. Het schrijnt even als je in "Het Vrije Volk" leest. In het vlaggende en feestvierende Rotterdam sterven nog dagelijks mensen van de honger.

Van buurman Hekkelman heb ik een geïllustreerd blad "Kijk" te leen, speciaal bevrijdingsnummer voor Nederland. Een verademing, weer eens een leesbare plaatjeskrant onder de ogen te krijgen! Zo langzamerhand wordt alles weer gewoon.

Vanavond bij de boterham genoten van de goede gaven; de bacon was voortreffelijk! Proclamatie van gen. Faulkes: verbod van het dragen van vuurwapens, Het zal dus weldra uit zijn met het vertoon van al die gevaarlijke dingen van de "ondergrondse".

Maandag 14 Mei

Dit is de dag van het bombardement van Rotterdam. 5 jaar geleden. Hoe is alles veranderd! Wat mogen we ons gelukkig prijzen, dat alles zo gegaan is en niet andersom.

De HBS Bergsingel blijkt nog bezet door de N.B.S. (*jn: Nederlandse Binnenlandse Strijders*). Er zijn een aantal landverraders opgeborgen. Ik hoor dat er een bij zit in Canadees uniform; hij had zich blijkbaar zo'n uniform kunnen verschaffen om onder te duiken. Natuurlijk vergeefs! Een collega heeft in een stoet tewerkgestelde NSB-ers onze voormalige wethouder Roos zien marcheren. Sic transit gloria...!

Om half 3 vanmiddag is Brand van het Maarland weggehaald. Een verachtelijk type landverrader! NSB-er geworden na Mei'40, om zijn baantje bij de politie terug te kunnen krijgen. Weer NSB-er af, toen bleek dat Duitsland de oorlog ging verliezen.

Onze buurman van Amersfoort heeft een buitenkansje. Hij had voor de oorlog spionage ten gunste van Engeland verricht en krijgt nu de beloning: 1,750 Eng. ponden, d.i. Nlg 21,000.

Vanmiddag biscuit van de luchtpakketten: air droppings 9 ons per persoon. Een buitenkansje. 't Is een soort scheepsbiscuit van uitstekende smaak. De hoeveelheid ons onze op mondjesmaat afgestemde begrippen enorm.

En dan horen we, dat we deze week, dus voor Pinkster, nogmaals zo'n portie krijgen.

Tegelijkertijd werd er ook erwtensoep in blik uitgereikt Ook al fijn.

't Lijkt dat we nu wel uit de voedselmisère raken. Morgen krijgen we ook nog ½ pond margarine per persoon. En voor Pinkster, behalve de biscuit, ook nog ½ ons thee per gezin van 5 personen en worst of vlees en chocola!

Dinsdag 15 Mei

Alles draait om de etenskwesie. Vanmorgen al vroeg naar v Gent om aardappelen. Hij heeft 15 kilo voor ons. Daarmee zijn we weer even uit de brand. Alles bij elkaar genomen zijn we met onze aardappels de winter doorgekomen! Samen per dag 1 kilo; 't lijkt niet veel, maar telkens valt het ons mee. Tot de suikerbieten hebben we onze toevlucht nog niet hoeven te nemen. Lekke band! Een tegenvaller, want de fiets is bij alle boodschappen erg makkelijk. 't Blijkt al onmiddellijk: voor de boter moet ik naar de Oranjeboomstraat. Lopen dus maar.

Ad v.d. Slokker is uit Zutphen thuisgekomen; op de autoped. Hij was 3 mnd. weggeweest. Het heeft hem goed gedaan. Hij ziet er buitengewoon goed uit. Zo komt misschien ook Frans onverwachts thuis, hoewel het reizen verboden is.

In de middag lopend naar de stad (Meddens, gerepareerd jasje halen). Op de heenweg haal ik bij de slager onze portie gedroogd vlees, Een nieuwe gave.

In de stad een druk gerij van Canadese auto's en motoren. Ik slaag er niet in, het Bevrijdingsnummer van de Am. tijdschrift "Kijk". op de kop te tikken. 't Is al voor de tweede keer uitverkocht

In de krant vanavond een groot bericht, al valt het in de krant amper op:

"Duitsland onder geallieerd bestuur. De Nazi-partij ontbonden, alle Naziwetten opgeheven. Engels de officiële taal in "Duitsland".

Het Herrenvolk moet dus wel onder het juk door!

Woensdag 16 Mei

Van Wiskerke hoor ik, dat Werther de administratie der school in een onbeschrijflijke chaos heeft achtergelaten. Hier dus geen Duitse Ordnung.

Vandaag werden we verrast met een ½ ons thee uit de luchtpakketten. Morgen schijnt er meer te volgen.

Vanavond fam. Hoogkamer met z'n vieren op bezoek. Meneer Hoogkamer en zijn vrouwen denken vrijdag naar Den Haag terug te keren. Ze zijn dan 2 1/2 jaar hier geweest.

Hun huis in Den Haag verkeert in een uiterst deplorabele toestand; ze kunnen er dan ook niet in; gaan bij anderen inwonen.

Na tien lopen we samen over ons vredige Tuindorp nog wat om. Je kunt je in deze rust en stilte haast niet voorstellen, dat er oorlog geweest is, Soms lijkt alles een boze droom.

Wonderlijk hoe gaaf ons Tuindorp er af gekomen is! We kunnen daarom niet dankbaar genoeg zijn.

Donderdag 17 Mei

Een Engels vliegtuig wierp duizenden exemplaren van "De Vliegende Hollander" uit, De hele Tuindorpjeugd holt er achteraan. Ik krijg een nummer te pakken. Interessant. Het is het laatste nummer met als inhoud de capitulatie van Duitsland! Historische foto's erin natuurlijk. 'k Vind het fijn, dat we dit blaadje hebben voor de verzameling van Frans.

Het mooie weer van de laatste weken is door een onweersbui afgebroken

Vrijdag 18 Mei

Op Jenny's fiets naar Den Haag. Ik wil eens gaan kijken, hoe de Jorwerda's het maken. Kwart over 8 weg. Langs de grote weg. Wat een geraas van auto's, jeeps en motoren!

In beide richtingen vliegen ze voorbij. Wat een materiaal! En was zie kerels er goed uit!

Je verwondert je er niet meer over dat de moffen tegen een dergelijke uitrusting niet meer op konden!

Op verschillende punten zijn de Engelsen bezig de betonnen versperringsmuren op te ruimen. Dat gaat ook modern toe; eerst opblazen met dynamiet; dan gladmaken met een soort van tank met voorzetstuk.

Kwart over 10 ben ik in 't centrum van Den Haag. Ik fiets wat rond. De stad heeft erg geleden! Het Bezuidenhoutkwartier is heel erg. Voor het Kon. Paleis a.h. Noordeinde staan schildwachten van de Brigade Prinses Irene. Het gaat er heel erg militair toe, met veel hakkengeklap. Mij een beetje al te moffisch! Ik zie om 11 uur juist, hoe de 4 wachten worden afgelost, Heel strams en correct! Voor het paleis, op de kleine steentjes, liggen massa's bloemen, in de vorm van letters neergelegd: W, J, B, enz. In een boekwinkel koop ik wat foto's hiervan. Om half 12 ben ik op de W. Pymontkade. Alles is er in orde. Eerst fiets ik door nog even naar de Thorbeckelaan, om een vergeten pakje van de fam. Hoogkamer te brengen en meegenomen huissleutel te halen.

Bij de Jorwerda's eet ik. Een koninklijke maaltijd! Gebakken aardappelen, sla met ei, melkvla na. Jo is na half 1 vrij. We kunnen dus volop bomen. Toevallig is zijn plan a.s. zondag naar ons te komen.

Omstr. 4 uur vertrek ik. Eerst fietsen we samen nog even door het geteisterde deel van Den Haag. Een hele stadswijk is afgebroken door de moffen. Dwars door dat gedeelte heen loopt een tankgracht. Een groot aantal leegstaande huizen zijn door het publiek in deze brandstofloze winter gesloopt. Een troosteloos gezicht!

Ook in de Scheveningse bosjes blijkt verschrikkelijk gekapt.

Om 7 uur ben ik thuis. Gees heeft schoongemaakt deze dag en meteen voor de fourage gezorgd. Brood krijgen we voorlopig niet; het zal vervangen worden door biscuit. We hebben weer 9 ons per persoon ontvangen en een reep choc. Per persoon. Dat is ons rantsoen voor 5 dagen.

Zaterdag 19 Mei

Terwijl ik bij de Vooruitgang in de rij sta (er wordt suiker uitgereikt) brengt een hoog opgeladen vrachtauto heerlijk witbrood voor de N.B.S., die in de "Velo" ernaast gehuisvest is. Het publiek ziet toe; ik vind deze manier van doen weinig tactisch!

De hele morgen sjouw ik van winkel tot winkel, om te fourageren. Vanavond voor 't eerst biscuits in plaats van brood. De smaak is goed. De hoeveelheid gaat ook best. We krijgen het gevoel dat we, wat het etensvraagstuk aangaat, uit de ergste misère zijn.

Zondag 20 Mei, 1e Pinksterdag

Om half 9 sta ik al in de rij bij de Vreewijkschool, waar biscuits uitgereikt zullen worden. Dat gaat buiten de gewone distributie om; 10 per persoon. Het heet dat we 10 dagen lang elke dag

10 biscuits extra krijgen. Als we al 1 ½ uur gestaan hebben, komt de mededeling van een politieagent dat we verstandig doen maar weg te gaan, omdat de biscuit waarschijnlijk toch niet komt. Naar huis dus maar weer.

Dan ga ik op weg naar de Polderstraat om nieuwe stamkaarten voor Omoe. Op de Bree merk ik, dat in de Kath. School wel biscuits uitgereikt worden. Maar weer in de rij, Als de uitdeling zal beginnen, breekt er een ontzaglijk tumult los, ieder dringt naar voren. Da werden Weiben zu Hyanen! En de mannen niet minder. Ik prijs me gelukkig, er gaaf door te komen zonder gebroken botten. Maar krijg 3 x 20 biscuits. Zo draait alles om de etenskwestie.

In de Polderstraat staat een rij om van te schrikken. Dat betekent een paar uur wachten. Dat is me te bar! Morgen nog maar eens proberen.

Opnieuw op de biscuits uit voor de verdeling van vandaag. Eerst naar Frankendaal; daar verwezen naar Vreewijkschool. Ze zullen om 1 uur beginnen. Dus eerst maar naar huis voor de koffie. Om 1 u. ben ik weer op m'n post. Sta er tot 2 u. De auto is er nog niet. Dan ga ik maar eens naar huis. We moeten toch ook eens eten!

Als ik thuiskom, is Jorwerda gearriveerd. Gezellig geboomd.

De middag is gauw om. Hij vertrekt +- half 6. Kort daarop barst er een hevig onweer los met zware regen. Dat treft hij dus niet!

Maandag 21 Mei, 2^e Pinksterdag

Druilerig regenweer als we opstaan. We hopen maar, dat het opklaart. Want vanmiddag is er een grote jeugdemonstratie in het Stadion. We hebben vergeefs geprobeerd kaarten te krijgen; de toeloop van de jeugd is blijkbaar geweldig geweest.

In de voormiddag weer op biscuit uit, weer vergeefs. Vanmiddag maar weer proberen.

In de stromende regen, een uur in de rij voor het Distributiekantoor Polderstraat voor het uitreiken van nieuwe bonkaarten. Zowat het hele schoolmeesterscorps van Rotterdam zit daar. Ik zie heel wat oude kennissen.

Het is duidelijk te merken dat we wat meer en beter te eten krijgen. Die biscuits voeden tenminste uitstekend; anders hadden we een paar uur na het ontbijt alweer flink honger en nu heus niet,

Gister hadden we hierover een gesprek met Mevr. van Schagen, die durfde beweren, dat het met honger nu erger was dan ooit tevoren! Dat is nu toch heus om je boos te maken. De Canadezen sloven zich geweldig uit, maar sommige mensen maak je het nooit naar de zin! Gezegd moet worden, dat de ergste honger nu voorbij is, Wie anders beweert, verdraait de waarheid. Natuurlijk is alles nog niet, zoals we het graag zouden willen, en zoals we het vroeger gewend waren. Maar hoe zou dat in amper 14 dagen ook kunnen. We zullen er trouwens op moeten rekenen, dat het met het eten nog wel een paar jaar moeilijk blijft.

Na de middag bij Bram v P. op bezoek om te condoleren met het overlijden van zijn vader. Die is op 31 Oct in Bergen op Zoom gestorven. Nu pas bericht.

's Avonds is v Gent op bezoek. Hij zal Wiskerke op de HBS vervangen en komt nu zijn licht eens opsteken.

Dinsdag 22 Mei

Stromende regen; het weer is helemaal van de kook. Toch in de rij bij Vooruitgang: er is vlees + groente in blik, zeep en zout te krijgen.

Met de extra biscuits is het afgelopen na de 3e uitreiking. 't Is toch mooi geweest. Jenny is naar Maarn en Amsterdam geweest. Komt 's avonds +_ 7 uur thuis, na 3 dagen te zijn weggeweest. In A'dam alles weer zo goed als in orde. Met het eten zijn ze er uit de misère. Van Mien en Greet beiden al bericht. Met Frans duurt het wel erg lang! We schrijven hem nog maar eens een briefkaart.

Woensdag 23 Mei

De goede gaven houden aan. In de krant nieuwe bonnen bekendgemaakt. Heerlijk witbrood van het Zwitserse Rodekruis. Een extra kg aardappelen. Haring en wijting van het Zweedse Rode Kruis, margarine of vet uit de luchtpakketten. Chocola idem. Weer een rantsoen voor 500 g. biscuit.

Het jagen op voedsel zit de mensen zo in 't bloed dat ze meteen alweer in lange rijen voor de bakkerswinkels staan voor de biscuits. Dat kan toch niet uit honger zijn, want na al die uitreikingen kan de nood toch niet zo hoog meer zijn!

Morgen half 7 begint de visuitdeling. Dat kan wat worden!

Tussen de bedrijven van voedseljacht doen we ook nog wel eens wat anders. Vanavond bv, de boekenkast beneden schoongemaakt,

Het lijkt of we ons alleen voor kwesties van het eten interesseren. Dat is toch niet waar! De krant bv. wordt verslonden; en niet alleen de distributieberichten. De buitenlandse overzichten zijn voor ons ook heel welkom. Vanavond gelukkig berichten over afnemende spanning over Triëst. Politieke moeilijkheden in Engeland, Labour wil blijkbaar uit de coalitie. Verkiezingen in Engeland op komst.

Gister heeft Gees Dr. Werther zien werken aan prikkeldraadversperring bij de school Hillevliet. Ik ga er maar niet te dicht langs; ik zou het pijnlijk vinden als hij me zag en op zijn nonchalante manier groette alsof er niets aan de hand was.

Donderdag 24 Mei

Op het postkantoor een lange rij voor briefkaarten. Rantsoenering: hoogstens 5 kun je er krijgen.

Voor de viswinkel op de dijk is de drukte enorm: 7 winkels ver staat een rij.

Bulletin van Trouw: Churchill is afgetreden. De Ned. Regering vestigt zich weer in Den Haag.

Briefkaart van Frans... van 5 april! Daarmee zijn we dus nog niet veel wijzer. We wachten maar op bericht van na de bevrijding.

Schoonmaakdrukte: kleine kamer. Het middageten komt wat in de knel. Busjes "meat and vegetable" geven uitkomst: een heerlijke stampot met veel vlees, aardappels en groente.

Al maar nieuwe bonnen in de krant: reuzel, vlees, blikje vlees + groente, suiker. De voedselkwestie blijkt energiek aangepakt te worden. Je ziet ook aldoor grote Canadese vrachtauto's de winkels van voorraden voorzien.

Vrijdag 25 Mei

Eerst weer op het eten uit. Dat kost weer enkele uren in de rij staan. Maar het resultaat is best!

Om half 1 (als ik net aan het houtzagen en hakken ben) een briefkaart van Frans van 13 Mei.

Opluchting: alles is in orde! Toch is er blijkbaar nog wel gevochten daar, want van Oom Geert en Roelof beide is nog een koe gedood door granaatvuur.

Gauw aan Omoe het blijde nieuws verteld. Er is ook een brief uit Nijeveen. Ook daar is alles oké. Na de middag ... sta ik in de rij, ditmaal voor vis, Met wijting keer ik terug. De haring blijkt uitverkocht.

's Avonds verjaarsvisite bij Tante Truus; de eerste in vrij-Nederland. Marie Tems is vanmiddag teruggekeerd uit Heerde. Haar broer Rinus is haar op de fiets wezen halen. Nogal avontuurlijk, want de N.B.S. hadden hem vastgehouden omdat ze hem voor een vluchteling hielden. In Heerde was de bevrijding nogal goed gegaan, maar toch hadden ze herhaaldelijk in de kelder gezeten omdat er zo geschoten en gebombardeerd werd.

Zaterdag 26 Mei

Voor 't eerst weer Avond-H.B.S. sinds 28 April. Wat is er in die 4 weken allemaal gebeurd! Ongelofelijk!

In stromende regen naar de Mathenesserlaan gefietst. Een bevrijding, om weer eens onbevangen geschiedenisles re kunnen geven!

Weer een briefkaart van Frans, ditmaal van 19 Mei, dus precies voor een week.

Zondag 27 Mei

Sombere, regenachtige zondag. Geen bijzonderheden. Ongeveer de hele dag ben ik aan het bandenplakken. Wie vindt de fietsband uit, die niet lek kan worden?

Maandag 28 Mei

De HBS Bergsingel blijf nog altijd bezet door de N.B.S.. Ik heb dus de tocht, in de regel, vergeefs gemaakt, en fiets, in de regen, maar weer terug. In de aula van de HBS Afrikaanderplein is een herdenkingsplechtigheid, die kan ik nu bijwonen. Wiskerke houdt een kernachtige rede, waarin hij de dingen behoorlijk scherp zegt. De jeugd volgt hem met belangstelling. Er is contact, als hij het zegt, dat we deze herdenking niet onmiddellijk na de bevrijding konden houden, omdat de school toen nog door nationaalsocialistische bacillen was besmet!

Muziek en voordracht vormden de rest van het program.

Vanmiddag zag ik Werther achter de school Hillevliet aan het werk met de schop. Het gebouw is helemaal met prikkeldraad afgezet. Bedoeling is dat er +_ 1600 politieke gevangenen worden ondergebracht.

Dinsdag 29 Mei

Houthakken, zagen voor de nooit verzadigde generator.

Banden plakken. Nalopen van bonnen. Dat zijn onze tegenwoordige dagelijkse beslommeringen.

Woensdag 30 Mei

Als voren, Da Capo al fino!

Donderdag 31 Mei

Geen bijzonderheden, behalve dan dat de “Ortskommandant” uit Barendrecht (in wat een grijs verleden schijnen deze termen ons te verplaatsen!) op het Breeplein gearresteerd werd ... in een burgerpakje!

Vrijdag 1 Juni

Weer naar school. Sinds 4 Mei zijn we er niet geweest. Alles bij 't oude; we werken volgens een zeer beperkt rooster Ik heb van mijn 18 uren er maar 12. Uren van 40 min. Van 8.45 – 12.05 zonder pauze. 't Zal een toer zijn, de jeugd weer tot normaal werken te krijgen!

Aangename verrassing: alle leraren krijgen, evenals de onderwijzers, een heel witbrood van de gemeente. Wethouder De Groot schijnt het billijk te vinden, dat wij nu ook eens wat krijgen. Het gemeentepersoneel heeft op zijn tijd in deze hongerperiode allerlei eetwaren gekregen. In “De Waarheid” staat dat het reisverbod van de rest van Ned. naar de Westelijke provincies met ingang van vandaag opgeheven is. Nu zie ik Frans gauw naar huis komen!

Met de middagpost komen er een briefkaart en een prentkaart van hem. Het blijkt dat hij het hele rijtje hier met een “bevrijdingskrant” bedacht heeft.

Ik plak maar weer banden. Voor vele mannen daverend nieuws in de krant: er komen 20 sigaretten per man! Voor velen zijn die meer welkom nog dan eten!

Zaterdag 2 Juni

's Middags Avond-H.B.S. 's Avonds horen we de laatste uitzending van Radio Oranje (radiozaak in de Riederlaan).

Zondag 3 Juni

Rustige Zondag thuis met prachtig weer. Lectuur: Bevrijdingsnummers van “Vrij Nederland” en “Je Maintiendrai”. 's Avonds vergeefse reis om radio Herrijzend Ned. te horen.

Maandag 4 juni

Nog geen HBS Bergsingel (bezet door N.B.S.). Daarom maar weer houthakken en zagen. En... banden plakken, zonder succes overigens want ze staan onmiddellijk weer leeg.

Veel straten zijn versierd: bordjes met “Welkom Thuis” (voor de uit Duitsland terugkerende mannen). Aardige geste. Zaterdag is de eerste trein met mannen aangekomen (1000 man); elke dag nu verder.

Frans blijkt nog niet naar huis te kunnen komen. Voor 't reizen is een vergunning nodig.

Dinsdag 5 juni

Op de HBS vandaag voor 't eerst voeding voor de leraren. Uitstekende erwtensoep (3/4 l). Na de middag bespreken v Gent en ik onderwerpen uit de Natuurk, Aardr., en ... er wordt een band geplakt.

Bert de Ru (broer van mevr. v. Amersfoort), die enkele jaren geleden als stuurmansleerling naar Zweden vertrok en vandaar naar Engeland wist te komen, is vanmiddag in luchtvaartuniform thuisgekomen. Hij is navigator. Blijkt inmiddels getrouwd te zijn.

Meer en meer horen we van de terugkerende mannen (o.o. ook meneer Dekker). Velen zullen ook in Duitsl. zijn omgekomen.

Woensdag 6 Juni

Invasiedag! Wat is er dit jaar allemaal gebeurd!

's Avonds half 6 staat Frans heel onverwacht in de tuin. Wat een vreugde! Hij ziet er kostelijk uit, dik en blozend. Hij heeft een reisvergunning kunnen bemachtigen door bemiddeling van Henk Sikkens, kapitein bij het +Canadese leger en lid van het militair gezag. Hij is per auto uit Ruinerwold gekomen. We krijgen grote verhalen. Zo zijn we dus op deze gedenkwaardige dag weer verenigd, Dankbaarheid vervult ons, dat we deze verschrikkelijke tijd zo zijn doorgekomen.

Frans is van 27 Dec. af weg geweest en heeft dus de verschrikkelijke winter 1944-45 niet hier doorgebracht.

Donderdag 7 Juni

Frans ordent zijn vele en velerlei paperassen! Ik ben blij dat ik de vele illegale dingen onder de bezetting nooit heb weggedaan, al was het vaak riskant door de vele huiszoekingen van de Grune Polizei. Nu vormt alles een mooie historische verzameling.

Morgen gaan de trams weer rijden.

Met het eten blijft het crescendo gaan. Vooral verzorging met biscuits. Ze vervelen ons nog niet.

Vrijdag 8 Juni

Moe heeft extra voeding: ze is nl. meer dan 25% onder het normale gewicht. Ze krijgt: biscuits (900 gr); wat boter, suiker, busje met vlees. 4 weken achtereen. Alles moet gehaald worden in de zaak van Jamin aan de Beyerl. laan. Daarom ben ik vanmorgen om 5 uur opgestaan; om kwart voor 6 stond ik al in de rij; Frans loste mij om 7.15 af; om 8,.15 tenslotte kwam Moe om de buit binnen te halen. Ze was om 10 uur thuis.

De tram rijdt! Aardig is dat de wagens feestelijk versierd zijn voor deze eerste dag. De drukte is niet eens overstelpend. Voorlopig rijden ze 's morgens en 's avonds een paar uur. Van 1 Dec af hebben we ze gemist. Frans is weer naar school geweest. Voor 't eerst na de Kerstvacantie.

De krant vertelt dat we over een week of 3 a 4 gas krijgen, 2 uur per dag. 't Zal velen welkom zijn. Mij ook! Want wel kunnen we stoken, maar de voorziening van ons noodkachtje eist een nooit ophoudend zagen en hakken.

Dinsdag 12 Juni

Omoe, Jenny, Moe en Frans zijn voor 't eerst weer naar de bioscoop geweest. Colosseum. Jenny was 's morgens kwart over 5 al in de rij voor kaartjes. Frans loste haar af om 7 uur. Om 10 uur begin de verkoop! Amerikaanse film "Bedtime Story".

Zaterdag 16 Juni

Frans heeft een kampmiddag van de J.G. op Brienenoord. Een hele middag: van 2 – 10 kampvuur inclus.

Zondag 17 Juni

De tram rijdt vandaag voor 't eerst op zondag weer.

Donderdag 21 Juni

Moe, Frans en ik zijn voor 't eerst naar de Cineac geweest. Heen met de tram. Aardig program, natuurlijk alles oorlogsnieuws. Aardige trucfilm: "Hitler danst de Lambeth-walk". Eigenlijk is de titel onjuist, want hij danst zelf niet maar dirigeert, terwijl het leger danst.

Een verademing om ook weer eens een aardige gekleurde tekenfilm te zien: Donald Duck als parachutist.

We hadden de eerste voorstelling gehad: half 10. We kwamen half 11 buiten en moesten terugwandelen. Frans en ik wilden nog wat boekwinkels bekijken. Moe zou terugwandelen, maar had het bofje, met een Canadese auto te mogen meerijden.

De boekwinkels zijn nog niets waard. Geen enkel boek van belang!

Maandag 25 Juni

's Middags tegen tweeën begon opeens de radiodistributie te spelen. En 's avonds om 8 uur bleken we electr. Stroom te hebben. Hoopvolle tekenen!

Woensdag 27 Juni

Bulletins vh "Vrije Volk": vandaag electr. Stroom. ½ kilowatt per dag. Een hoeraatje gaat bij velen op. Vanmiddag met Frans naar Luxor: "Pimpernel Smith".

Vanavond voor de radio de rede van de koningin gehoord en daarna die van de nieuwe min-pres. Schermerhorn.

Omoe, Tante Jenny en de fam. Hekkelman zijn ook van de partij. De plannen van het nieuwe ministerie maken diepe indruk. We voelden het: hier was een man aan het woord, die weet wat hij wil. Ik zou me erg moeten vergissen, als dit ministerie niet een stel flinke koppen onder zijn leden telt!

Vrijdag 29 Juni

Verjaardag van prins Bernhard, de eerste verjaardag in de kon. Familie sinds onze bevrijding. De scholen hebben vrijaf.

Frans doet ook mee aan een jeugd defilé voor de Burgemeester. Kwart voor 8 zag ik hem met de VCJG afmarcheren.

Ze hebben de jarige prins zelf gezien! In een jeep, zelf aan 't stuur!

Zondag 1 Juli

Verjaardag; onze eerste sinds de bevrijding. Gelukkig is Frans nu ook weer thuis.

Onwillekeurig denken we terug aan die dag vol emotie 29 April.

De hele dag door visite: 's morgens Omoe, Tante Jenny, Steven S. en Frans. 's Middags Tante Jaantje, en oom Bram. 's Avonds Opa, Engel, Kees en Forra en Pietje.

Dinsdag 3 Juli

De bootwerkers staken! De communisten zitten erachter. Onze voedselvoorziening komt in gevaar. Ze wille schoenen, kleding, enz., enz. Dit alles is er niet.

Vanavond sprak Schermerhorn voor de radio. Een fors en menselijk geluid, Werkgevers zowel als arbeiders krijgen de waarheid te horen.

Zouden de stakers tot bezinning komen? De sympathie van de bevolking hebben ze alvast niet!

Woensdag 4 juli

Er wordt nog steeds gestaakt. Luidsprekerauto's rijden door de stad om de rede van Schermerhorn te herhalen.

Lerarenvergadering ad Bergsingel. De school is, op 3 lokalen na, nog altijd bezet door de N.B.S.. Met September zullen we waarschijnlijk toch kunnen beginnen.

Donderdag 5 Juli

Nog altijd staking! De burgemeester roept vrijwilligers op om de schepen met voedsel telossen!

De regering tast dus door! Dat moet wel, want haar prestige staat op het spel. In de avond komt het bericht dat de staking is opgeheven. Een succes voor de regering.

Vrijdag 6 Juli

Met Frans naar Luxor. "Battle of Britain". Interessant!

Als we om 6 uur thuiskomen brandt het G A S!! Wat een genot!

Maandag 9 juli

Lerarenvergadering Afr. Plein. Frans is over naar de 5^e klas. Mooie prestatie na 5 maanden afwezigheid